

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์การ
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาตามความคิดเห็นของครู

**Relationship between School based Management and Organizational
Climate in Private Islamic School in Songkhla Province, based on
Teachers' Opinions**

สัมสุดศีน มรรคาเขต¹ สุจิตรา จรจิตร์² และเรวดี กระโหมวงค์

Abstract

This research was aimed to study level of school-based management, level of organizational climate, and relationship between school-based management and schools' organizational climate. All these studies were conducted in private Islamic religious schools based on the opinions of teachers in Songkhla.

The samples used in the research included 310 teachers from private Islamic religious schools in Songkhla. The instrument used for data collection was questionnaires. The statistics used to analyze the data included average, standard deviation, and Pearson product-moment correlation coefficient.

1 นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา

2 รองศาสตราจารย์ ดร. , ผู้อำนวยการ โครงการศึกษาศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3 รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

The results showed as follows:

1. The school-based management in private Islamic religious schools based on the opinions of teachers, in overall aspects, were at a high level. When considered aspect by aspect, the self-management principles, the democratic management principles, the supportive leadership principles were at a high level. Besides, the decentralization principles, the total systems development principles, and the responsible transparency principles were at a moderate level.

2. The organizational climate in private Islamic religious schools based on the opinions of teachers in Songkhla, in overall aspects, were at a high level. When considered aspect by aspect, the aspect of leadership, communication, interaction, targeting, decision-making, performance goal setting, and training were at a high level; whereas, the aspect of motivation and command and control were at a moderate level.

3. The school-based management positively correlated with organizational climate in private Islamic religious schools in Songkhla in overall aspects and aspect by aspect, at the statistical significance level .01. The most relevant aspects included total systems development principles and targeting with a correlation coefficient (r) value of .80; whereas, the least relevant aspects included decentralization principles and leadership principles with a correlation coefficient (r) value of .61.

Keywords School-based Management, Organizational Climate, Private Islamic Religious School

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา ศึกษาระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักการบริหารตนเอง ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ และด้านหลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจ ด้านเป้าหมายของผลการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ยกเว้น ด้านการจูงใจ และด้านการควบคุมบังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบกับด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .80 และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจกับด้านภาวะผู้นำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .61

คำสำคัญ : การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน , บรรยากาศองค์การ, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาก่อให้เกิดการสร้างทักษะให้ทรัพยากรมนุษย์ได้นำไปใช้ในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งประเทศไทยนั้นรัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติและระเบียบทางการศึกษาต่างๆ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งหนึ่งในประเด็นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา คือ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการศึกษา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ระบุไว้ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้กับสถานศึกษาโดยตรง โดยให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล และในมาตรา 40 ระบุว่าให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่ กำกับ ส่งเสริมและ

สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งลักษณะการบริหารและการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” ไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยสรุปจากคำสำคัญได้ความว่าเป็นแนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการจัดการศึกษาจากส่วนกลางสู่สถานศึกษา โดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ มีอิสระและความคล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชนให้มากที่สุด

แม้สภาพการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาตามแนวคิดดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษามีความเป็นนิติบุคคล การจัดการทั้ง 4 ฝ่าย สามารถจัดการได้อย่างเบ็ดเสร็จที่โรงเรียน แต่มิได้หมายถึงผู้บริหาร โรงเรียนมีอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จ ในทางตรงกันข้ามได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนฐานคิดด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเปลี่ยนไป คือ บทบาทผู้บริหารไม่ใช่เป็น “ผู้สั่งการ” แต่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” ให้ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน (อุ้มร สลาหวัง, 2546, น.5)

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้ถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องและแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในขณะเดียวกัน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องก็ร่วมกันกำหนดความต้องการพื้นฐานร่วมกันและส่งความต้องการร่วมกันกลับสู่ผู้บริหารเพื่อให้ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการร่วมกัน พร้อมตรวจสอบการ

ดำเนินการดังกล่าวเกิดเป็นบรรยากาศในองค์กร บรรยากาศที่เกิดขึ้นนี้เองที่เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจ ทั้งนี้มีงานวิจัยของอิทธิพล ศรีรัตนะ (2551) ได้แสดงให้เห็นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนเอกชนจากการจัดการศึกษาโดยชาวคริสเตียน ชวนให้ขบคิดว่า ถ้าบริบทของชาวคริสเตียนเป็นเช่นนั้นแล้ว องค์กรอย่างโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นเช่นไร

ผู้วิจัยจึงได้ตั้งคำถามการวิจัยในครั้งนี้ว่า “ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและระดับบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับใด และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาตามความคิดเห็นของครูหรือไม่ อย่างไรผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ได้ทราบถึงระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อศึกษาระดับบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาตามความคิดเห็นของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยทำได้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากประชากรครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาทั้งสิ้น 1,595 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีเมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่าง 310 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 สอบถามระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสงขลา ในหลักการ 6 ด้าน คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการบริหารตนเอง ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ และด้านหลักการความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตอนที่ 3 สอบถามระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา ในหลักการ 8 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการกำหนดเป้าหมายของผลการปฏิบัติงานและฝึกรวม ด้านการจูงใจ ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งแบบสอบถามในการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักการบริหารตนเอง ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ และด้านหลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานและฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการจูงใจ และด้านการควบคุมบังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบกับการกำหนดเป้าหมาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .80 และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจกับด้านภาวะผู้นำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .61

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันมีการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 การดำเนินการใดๆจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการชุดดังกล่าว จึงเป็นไปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสร้างมิตรเพื่อความราบรื่นของงาน วิธีการอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้คือ การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพร มาใหม่ (2549, น.105) ที่ได้วิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูน

2. บรรยากาศองค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ เพราะปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาได้ให้ความสำคัญกับสัมพันธ์ภาพระหว่างคณะครูกับผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปเพื่อง่ายต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนชาวคริสเตียนในงานวิจัยของอิทธิพล ศรีรัตนะ (2551, น.103) ที่ได้วิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพล ศรีรัตนะ (2551, น.103) ที่ได้วิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนคาทอลิก สังเกตอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกันในตัวแปรย่อยๆของหลักการบริหาร

ทั้งสองพบว่า ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบมีความสัมพันธ์กับด้านการกำหนดเป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านหลักการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุนกับด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรสา อาลี (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 และผลการวิจัยอย่างหนึ่งที่สิ่งน่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ หลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านหลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์กรด้านการปฏิสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (0.719) สอดคล้องกับงานวิจัยของจรูญลักษณ์ แป้นสุข (2548, น.67) ที่อภิปรายไว้ว่า ผู้บริหารต้องเรียนรู้ความต้องการ ความรู้สึกของบุคลากรในการที่จะตอบสนองต่องานที่ตนรับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โนริฮิโกะ อูมา (2550, น.96) ที่ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดปัตตานีว่า ถ้าครูอยู่ในบรรยากาศที่สอดคล้องกับความต้องการแล้ว ก็จะทำให้ครูมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาในรายละเอียดของข้อคำถาม พบว่า คุณครูมีความคิดเห็นกับข้อคำถามที่ว่า โรงเรียนได้ใช้หลัก PDCA ในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในบรรดาข้อคำถามในด้านเดียวกัน แสดงว่า ผู้บริหาร

จะต้องตระหนักถึงการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างมาก โดยถือว่ากระบวนการทางานทุกอย่างต้องมีการวางแผนจริงจัง มีการทำงานตามแผนจริง มีการตรวจสอบจริง และมีการปรับปรุงจริง ให้ทุกขั้นตอนจนกลายเป็นเรื่องปกติ เป็นวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับบรรยากาศองค์การด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต้องพัฒนาเรื่องหลักวิชาบริหารการศึกษาให้มากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมการประยุกต์ใช้หลัก PDCA ในโรงเรียนให้มากขึ้น จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์การต่อไป

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรในมิติของ “เนื้องาน” กับมิติ “คน” ให้มีความสัมพันธ์กันให้มากขึ้น การที่จะทำให้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานออกมาในรูปแบบที่ดีได้นั้นจะต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะอยู่ในบรรยากาศองค์การที่ดีด้วย 71

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจโดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด

สงขลาอีกครั้งหนึ่ง แต่เปลี่ยนกรอบแนวคิดการวิจัย เช่น ใช้แนวคิดการวิจัยของ ฮัลพินและคร็อฟ (Halpin and Croft.) เป็นต้น

2.3 การศึกษาวิจัยในเชิงวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จรูญลักษณ์ แป้นสุข. (2548). *บรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนไกลกังวล*. ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย จิตวิทยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร, นครปฐม.

ชนพร มาใหม่. (2549). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง

โนรีซัน อูมา. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.

อรสา อาลี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2*.

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช, นนทบุรี.

อิทธิพล ศรีรัตนะ. (2551). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับบรรยากาศ
องค์การในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ.*
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปกร , นครปฐม.

อุมัร สวาหลัง. (2546). *การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานตามทัศนะของผู้บริหาร และครู โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
สตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.*